

IZHAJA VSAKI DAN

zdi ob nedeljih in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nr. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nr. (10 stot.).

ČLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtnice oglase po 8 st. mm, zemrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, največ pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave "Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na načrtovanje brez dopolnene naročnine, se uprava ne ozira. Naročna načrta izdaja: "EDINOST" stanje: celoletno letno K 5-20, pol leta 2-50. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravljana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konzorcij lista "Edinost". - Natisnila tiskarna konzorcija lista "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galatti 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzjavne vesti.

Češka sokolska prireditev v Poštorni.

LUNDENBURG 22. V Spodnji Poštorni (Unterthemenau) je današnji dan hvala ukrejenim odredbam minul brez posebnih incidentov. Z Dunaja je došlo okoli 1500 Sokolov, dočim se je nemškega protestnega shoda udeležilo le kakih 700 oseb. Ko so Nemci odhajali na kolodvor, je od obeh strani padalo kamenje in so se rabilo palice, vendar je policija kmalu napravila red.

Preosnova Bienerthovega kabinta.

LVOV, 22. — »Gazeta Narodowa« poroča, da se vzliz vsem službenim delementijem zdi, da je preosnova kabinta vsekako potrebna, ali se bo o tem resno razmišljalo še le, ko se sestane državni zbor. Ta preosnova da se zamore izvesti samo medsebojnim sporazumljenjem v parlamentu, a ne trgovanjem ministerskih listnic v svrhu pomirjenja obstrukcije. Končno se o tem odloči prve dni meseca septembra.

Pogajanja s Čehi.

PRAGA, 22. — Minister za poljedelstvo dr. Braf pride prihodnji teden semkaj, da prične pregajanja s političnimi voditelji o političnem položaju in o češkem deželnem zboru.

DUNAJ, 22. — Razun konference, ki jo je ministerski predsednik baron Bienerth sklical za Čehi na 4. septembra, se bodo vršila pogajanja s Čehi tudi od strani pojedinih členov kabinta. Ako bodo pogajanja vspela, bo češki deželni zbor sklican za 13. septembra.

Posvetovanje čeških in nemških socialistov.

PRAGA, 22. — »Bohemia« poroča: Kakor smo zvedeli, se bo vršilo v ponedeljek na Dunaju zaupno posvetovanje čeških in nemških socialistov glede progajanja Čehov na Niže Avstrijskem.

Bienerth v Išlu.

IŠL, 22. — Ministerski predsednik baron Bienerth je bil danes pri cesarju na avdijenci, ki je trajala 2 1/2 ure. Potem je bil pri cesarju na obedu. Zvečer je konferiral z finančnim ministrom Bilinskim in se je po noči vrnil v Kitzbühel.

Kolesarska slavnost v Vrtojbi.

VRTOJBA 23. Včeraj je deževalo, zato se vrši danes v ponedeljek ples in srečkanje.

Kreta.

CARIGRAD, 22. — V diplomatskih krogih se govori, da si zaščitne vlasti razdele otok Kreto med seboj in da bodo Turčijo za to odškodovale.

ATENE, 22. — Glasom brzjavnih poročil iz Kaneje je eksekutivni odbor izročil konzulom pisano izjavo, v kateri odbor jamči za vzdrževanje reda in status quo, da se zamore mednarodno vojaštvo zopet vrkati. Druga ruska postajna ladija je odpula iz krečanskega vodovja.

KANEJA, 22. — Izredno zasedanje zbornice je končano, poslanci so odpotovali domov in vplivni voditelji, kakor Mihelidaki in Loghiadis so obljudili, da hočejo miriti prebivalstvo. — Eskadra zaščitnih sil je še vedno pred Kanejo in tudi mednarodni oddelek vojakov ni še zapustil mesta.

CARIGRAD 22. Tukajšnje avstroogrsko poslaništvo je bilo od merodajne strani porte obveščeno, da je zadnja grška nota zadovoljila Turčijo.

Turčija.

CARIGRAD, 21. — Turški generalissimus Mahmud Šefked paša se je odzval pozivu cesarja Viljema, da prisostvuje cesarskim manevrom ter odpotuje te dni z enim viših stabnih častnikov v Nemčijo.

Angleška eskadra v Rusiji.

RIGA, 21. — Ruske oklopjače „Cesarevič“, „Slava“, „Revik“, „Rosija“ in „Admiral Makarov“ ter deset torpedovk so odpule naproti angleški eskadri, ki pride dne 25. t. m. v Reval.

Iz Perzije.

PETROGRAD, 21. — Ruske čete, ki se nahajajo v okolici Tebrisa, bodo v kratkem povzane nazaj v Rusijo, dočim ostanejo čete v Kasvinu še nadalje na svojem mestu.

PETROGRAD, 22. — Ministerstvo unanjih stvari je prejelo vest, da pride bivši šah koncem tega meseca v Rusijo, kjer se stalno naseli na posestvu grofice Šuvalov blizu Teodozije.

Protugrški bojkot v Turčiji.

CARIGRAD, 22. — Bojkot zavzema čim večje dimenzije in ugrožava državne dohodke. Opaža se, da carinska uplačila znatno padajo.

SOLUN, 22. — Bojkotni odbor dovoljuje uvoz produktov iz Krete, ako so naloženi na ladijah prijateljskih narodov in jih razkladajo mohamedanci. Turška pošta noče odpošiljati pošiljatev, na katerih so znamke s ponatisom: Hellas.

SOLUN, 22. — Načelnik ceha težakov Kerim Aga je sporočil konzulom štirih krečanskih zaščitnih vlasti, da se prične v prihodnjem tednu bojkot tudi proti angleškim, francoskim, italijanskim in russkim ladijam, ako te vlasti ne vzpostavijo na Kreti turškega nadgospodstva. Konzuli so proti temu žuganju takoj protestirali pri

valiju ter obvestili poslaništva v Carigradu,

Kosti kralja Ladislava.

LVOV, 21. — »Slovo Polskie« javlja, da so nedaleč od Sofije našli kosti poljskega in ogrskega kralja Ladislava. Kosti prenesejo in polože v grobničo na Vavelu v Krakovu. Temu slavju bodo prisostvovali tudi Madjari.

Bleriot v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 21. — Bleriot pride početkom prihodnjega meseca semkaj in priredi na tukajšnjem dirlkišču poskusno letenje.

Nemški socialisti proti praznovanju

1. maja.

BEROLIN, 22. — V programu, ki ga je »Vorwärts« obelodanil za splošno skupščino socialistno-demokratične stranke v Nemčiji, je tudi točka, ki zahteva, da se opusti praznovanje 1. maja.

KODANJ, 21. — Polkovnik Hansen je imenovan generalom in načelnikom generalnega štaba.

Slov. akad. fer. društvo "Balkan" v Trstu

(Daleje).

Jako važna točka našega programa mora biti tudi brig za zboljšanje našega gmotnega stanja. Če je gmotni položaj slovenskega dijaštva sploh tako slab, moramo z žalostjo konstatovati, da so slovenski dijaki Trsta in okolice v tem pogledu še na slabšem, nego njih tovariši ostalih slovenskih pokrajin. Ti poslednji namreč, ako že ne dobivajo krezovih darov, prejemajo vsaj zmerne podpore od strani podpornih društev, gospodarskih zavodov, deželnih odborov i. t. d. Slovenski tržaški (posebno visokošolski) dijak je pa popolnoma zapuščen in prepričen lastni usodi, brez podpor, brez nikakih spodbujanj od kake strani, tako, da je večinoma prisiljen ostati vedno doma v domovini in zato tudi oplenjen vseh pri pomočkov in olajšanj, ki jih nudijo v vseučiliščem mestu dijaku visoke šole. In ne samo, da ne dobiva ne doma ne od drugod nikakih podpor, zahteva se često od njega da prispeva k rodbinskih stroškom. Da, zgodilo se je in se godi celo, da je moral ubogi slov. dijak prehraniti vso družino, kakor bi bil kak pater familias. Kaka razlika med temi in med dijaki drugih narodnosti, ki živijo v izobilju, z velikanskimi podporami od doma, z bogatimi stipendijami, velikodušnimi podporami od tretje strani. — — — Čulo se je čestokrat tožbo da se slov. dijak v Trstu vse premalo

brig za javnost, za narodno stvar, da se ga nikjer ne vidi na delu za narodno stvar itd. Priznati moramo, da so te tožbe vsaj deloma — popolnoma gotovo ne — resnične. Toda oni, ki se toži, naj se vpraša po vzroku in odgovor dobi v materialnem stanju našega dijaka. Od človeka, ki sedi toliko in toliko ur v kakšni pisarni, ali ki teka od enega kraja mesta do drugega k instrukcijam in ki se mora zravn tega brigati za svoje študije in pravljati za vedno strožje izpite, od takega človeka se ne more in ne sme preveč zahetevati. In ravno gmotni položaj je marsikterega slov. dijaka že privедel do fizične onemoglosti, ki ga je ali docela vničila, ali pa trla celo življenje. In taki se potem, deloma vsled onemoglosti, deloma radi še pozneje obstoječe brige za kruh, vdajajo nekaki trpi resignaciji, in se disinteresirajo za vsako delo spadajoče izven njihovega uradniškega delokroga, torej tudi za narodno življenje in napredovanje. To je pa nenormalno in škodljivo izlasti za narodni napredek, to čutimo in vemo vsi, in baš to nas bodri in izpodbuja k lastni organizaciji, da se dvignemo iz tega žalostnega položaja in da si opomoremo. Še-lé ko si gmotno opomoremo, bo nam tudi omogočeno, da se bolj navdušeno oprijemljeno narodnega dela.

Da se pa naše gmotno stanje doslej ni zboljšalo, na tem so krivi tudi oni činitelji, ki bi nam lahko v izdatnejši meri priskočili na pomoč, a doslej tega niso storili. Slovenska stvar gre v Trstu hvala Bogu vedno bolje; dan na dan pa občutimo potrebo delavnih, sposobnih, inteligenčnih moči; dan na dan vzdihujemo: inteligencije nam manjka v Trstu; ali se pa kaj stori v namen, da bi naša okolica, naše mesto produciralo več inteligenčnega naraščaja? »Trž. posojilnica in hranilnica«, ki je poleg »Dijašk. podp. društva« edina doslej kaj naredila za dijaštvo v Trstu, je lani (1906) pri vseh svojih 18 milijonih prometa, in pri vseh svojih 134000 kronah čistega dobička naklonila za slovensko dijaštvo v Trstu K 200. — podpare! Tekom lanskega leta pa je »Celjska posojilnica« (z veliko manjšim prometom) žrtvala za enake namene nad K 7000! — Spodnještajerske posojilnice dajejo slovenskim visokošolcem brezobrestna posojila proti dobrim porokom, pri nas na to niti misliti ni!*)

(Pride še).

*) Tozadevna prošnja za brezobrestna posojila učenja po akad. fer. dr. »Balkan« v decembru 1907 pri »Trž. posojilnici in hranilnici« — ni še rešena!!

polja, domače gozdove, zapustiti rdeče nageljčke, zeleno okenca, rdečo ruto, zapustiti bo moral Anko, svojo ljubico... Še teden dni, le teden dni... *

Bila je zadnja nedelja počitnic, oj zadnja, poslovilna nedelja!... Ves zamišljen in tih je sedel student Nace v prijazni pol ure od vasi oddaljeni krčni, kamor so ga bili povabili njegovi prijatelji, »boljše vrste«: bil je tukaj gospod Mažar, prijazen in sila zabaven fant, gospod Čeh, dovrpen in ljubezniv orožnik, gospod Viktor, bolj molčeč in zamišljen »tehnik«, par dijakov, Nacetovih prijateljev in gospici gostilničarjev hčerk: Lojzika in Mimica. Toda tudi par nepovabljenih gostov je sedelo tukaj: neki gospod Marij, sila neologičen in ljubosumen fantalin, neki gospod Drog, najvišji človek vse šentroške fare in — ej, tega pa Nace ni še nikoli videl! — na novo v šentroško faro nastavljeni učitelj, lokav in hudomušen človek, strastnih oči in sloke postave. Vsi so bili zbrani, vši, in med njimi je sedel Nace, na svoji desni Anko, svojo ljubico, na svoji levi njenega strica, bogatega vaškega trgovca...

(Pride še).

visokimi in polnimi papirnatih rož, na nogah lepe čeveljčke z visokimi petami, so prihajale po trgu in zelo fino so stopicale... Niti ozre se niso po fantih, prevzeto so stopale mimo; toda fantje so se nasmejali prav poredno in hudomušno in pomilovalno zrli za njimi...

Vse so prišle in odšle v cerkev.... Toda jedna ni še pristopicala, rdeča ruta ni še zažarela na trgu in Nace se je radovalno oziral... Misil je že, da ne pride Anka, njegova ljubica; toda, glej, kaj je zažarelo pod kostanji konec trga?... Histro je hodila Anka, v roki je držala mošek in mašno knjigo, ponižno je gledala pred-se, žarela so ji lica in v tenek klopčič so bili njeni lasje oviti okolu glave... Tako je prišlo mimo fantov najlepše dekle vse fare...

„Dober dan, Anka!“

„Bog daj!“ je povesila oči in šla proti cerkvi... in Nace je bil vesel in srečen...

Zvonovi so pojemali.. utihnili. Zgajile so se skupine na trgu in odšle počasnih korakov v cerkev... Mirno je bilo spet vse naokrog in tih so šumeli kostanji... — — —

III.

In počitnice so hitele... Čudovito je bilo poletje tisto leto; klasila in zlatila

so se žita po njivah, narahlo so pošumevala, ko je dahnil preko njih večerni zefirček, tih so podrhevala, ko je zagrmelo na obzorju, in med zlatimi valčki je pedpedikala prepelica: pedpedi, pedpedi... klicala in ljubkovala je svojo nebogljeno dečico: pedpedi, pedpedi... In na črešnji je sedel kosiček in prepel...

In Anka je bila sleherni dan na pol ure... Kakor mak je žarela njena rdeča ruta med žitom, in že od daleč jo je spoznal Nace, ko je prišel v polje... Zaživigal je tih, zategnjeno in rdeča ruta se je okrenila in zamahnila je Anka z robcem po zraku... In Nace se je ozrl oprezen okrog; kakor tat, ki hoče na tujo zemljo se je ozrl, potopil se je na to med žito, šel po štirih do Anke in sel poleg nje v žito... Dolgo je posedal tako pri nji, dolgo, do poznega večera: ona je delala in pela, on pa jo je gledal in poslušal, oj, poslušal... Ko je pa končala delo, tedaj je selila k njemu, in tako sta sedela v sladkem objemu vsa srečna in blažena: klasila so se žita, pedpedikale so prepelice in tam doli v dolinici je skrivnostno prepel slavček... — — —

Toda počitnice so hitele — o, hitele!... Še teden dni in Nace bo moral zopet v mesto, zapustiti bo moral domača

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Cehi proti Nemcem. Zveza čeških gremjev je pozvala češke trgovce, naj ne naročajo blaga pri dunajskih trgovcih. Oklic je tako sestavljen, da ga državno pravdništvo ni moglo zapleniti.

Ruski car v Črnigori. S Cetinj poročajo, da se v vladnih krogih potruje, da pride ruska carska dvojica ob prilik poseta v Italiji tudi na Cetinje. Če bosta car in carica potovala na Cetinje preko Bara ali preko Kotora, še ni določeno.

Srbiske zastave. V Glini in v Dvoru so bile povodom cesar. rojstnega dne razvešene na pravosl. župnih uradih srbiske zastave. Okrajna oblast je dala te zastave odstraniti. Tudi minolo leto so bile odstranjene, a potem zopet razvešene, ker je bila dočna odredba preklicana.

El Rogi ni vjet. Neke vesti so javile, da je pretendent na marokanski prestol El Rogi vjet in da ga je dal sultan Muzej Hafid grozno mučiti. Kakor poročajo sedaj „Daily Telegraph“, ni vjet El Rogi, ampak eden njegovih sinov.

Dnevne vesti.

Sobotni „Indipendente“ se je spustil proti ptujim in osobito nemškim napisom in proti nemškutarenju v italijanskih kopališčih sploh. Priznavamo, da so razlogi, katere navaja „Indipendente“ proti nemškim napisom, pravilni, v kolikor dokazuje, da ni za nemške napise v italijanskih kopališčih nikakega prava praktičnega razloga, pač pa uplivajo ti napisi neugodno na Slovane, ki prihajajo sem, da bi se okreplili in vzivali mir, a se jih vznemirjuje z nemškimi napisi, kar jih le razdražuje, ker jih spominja na neprijetne borbe, katere imajo v domovini z Nemci. Kakor že rečeno, so razlogi, katere navaja „Indipendente“ proti nemškim napisom, v kolikor se tiče praktičnega pomena istih, deloma opravičeni. „Indipendente“ govori proti neitalijanskim napisom v naših kopališčih v obče, opiraje svojo opozicijo z razlogom, da se s tem kvari značaj kraja. A tu je ravno „Indipendente“ na krivi poti. Da bi odgovarjali javni napisi v naših kopališčih značaju dežele, bi morali biti vsi napisi v obeh deželnih jezikih, to je: italijanski in slovenski (ozroma hrvatski). Če že gospodje hočejo biti v svojih zahtevah konsekventni, potem bi morali svojo teorijo uporabljati tudi glede slovenskih krajev, kjer so se oni slučajno ustavili s kakim svojim podjetjem. Ako hočemo govoriti n. pr. o narodnem značaju Općin, tedaj je jasno, da so Općine popolnoma slovenski kraj; kot naravna posledica temu bi moral ta značaj najti svoj izraz v javnih napisih, ki bi morali biti po „Indipendentovi“ logiki le slovenski. Nasproti temu vidimo, da imajo na Općinah vsi tam nastanjeni italijanski gostilničarji in hotelirji le italijanske napisne. Seveda gospodje pri „Indipendente“ tega nočajo razumeti, ker jim ne gre v račun. Mi pa vendar še nismo zgubili vse nadto, da pride slednjic tudi še „Indipendente“ do spoznanja, da tu velja za Slovane ista logika, kakor za Italijane!

Tržaška mala kronika.

Včerajšnji naliwi. Včeraj smo menda pokopali letošnje pasje dni. Od 1. ure pop. do 6. ure zvečer je z nekolikimi presledki lilo kakor iz škafa. Potem se je nekoliko zjasnilo, ali od 11. ure zvečer naprej je zopet padal uprav jesenski dež do 3. ure zj. Temperatura se je močno ohladila in, kakor izkušnja uči, bo sedaj menda tudi konec tropične vročine. Včeraj pa niso vsi blagoslovili ta blagodejni dež, kriti marsikatera prireditve in marsikatera veselica je šla — po vodi.

Puskus samomora. Včeraj zvečer ob 11. uri se je natakar Jurij Berger, star 16 let, ki je pred par dnevi došel sem iz Solnograda, na šetalnišču pri Sv. Andreju ustrelil v desno sence z revolverjem. Zdravniška postaja ga je spravila v bolnišnico. Nesrečnež ni mogel dobiti službe; beda ga je gnala k usodepolnemu koraku.

Ranjen. Včeraj zvečer je bil zidar Anton Martinčič iz Trstenika št. 104 v nekem pretepu tako poškodovan, da so se mu pretresli možgani. Spravili so ga v bolnišnico.

Razsodba v procesu Mazzinjancev. V soboto je bila izdana razsodba v procesu proti Mazzinjancem. Obravnava se je ršila pri zaprtih durih. Obtožnici amlete

na onih tajnih sestankih, ki so jih imeli Mazzinjanci pred več meseci, ki jih je policija razgnala. Obtožnica jih obdoljuje, da so s tem snovali tajno društvo. Pri nekem so tudi našli pripravljen govor, ki da tvori znake razdaljenja Veličanstva.

Obtoženci Cherri, Rotolini in Anita Furlani so bili popolnoma oproščeni. Vsi drugi so bili oproščeni od obtožbe snovanja tajnih društv in De Mori oproščen od obtožbe radi razdaljenja Veličanstva. Zato pa so bili radi vdeležitve na tajnem društvu in obsojeni: Scocchi, Kalteneisen, Giraldi, Magrini, Deberti in Bencu na tri tedne zapora; Bonifacio, Orlich, Petronio in De Mori na mesec dni zapora; Spazapan in Descovich na dva tedna zapora; Taddeo, Velicogna, Steccina, Benedetti, Predonzani in Gaspardis na 50 K globe; Ana Giraldi na 30 K globe. Oddo Marcelli (regnikolo) je bil kaznovan v 30 K globe in v izgnanstvo.

Odv. dr. Mrach si je imenom vseh braniteljev pridržal tridnevni rok.

Koledar in vreme. — Danes : Filip Ben. sp. — Jutri : Jernej ap.

Temperatura včeraj 2. uri popoludne : + 26° Cels.

Vreme včeraj : zjutri, obl., pop. nalivi,

Vesti iz Štajerske.

Drenažni tečaj v Mozirju. Od 13.—18. septembra t. l. priredi deželni odbor v Mozirju 6 dnevni drenažni tečaj za izobrazbo melijoracijskih delavcev. Za pospeševanje kurza razpisuje dež. odbor 5 štipendijev po 20 K, da omogoči siromašnim kmetijskim delavcem udeležbo.

Vesti iz Koroške.

Cudno odkritje. V kemiško čistilnico oblek na sv. Duha trgu v Celovcu je prišel k obrtniku Wangao nek mož s hlačami, ter prosil, da se mu jih osnaži. Pomočnik, ki je opravljal ta posel, je našel v eni hlačnici zvitek 1500 kron. Obvestilo se je policijo, a za lastnika hlače se ne ve.

Razne vesti.

Vrgel kamen v Marijino sliko. V soboto ob 10 in pol uri se je med mašo v cerkvi sv. Stefana na Dunaju približal oltarju neki možki. Skoro nato je bilo slišati, da je padel na tla trd predmet. Na to so konstatirali, da je mož vrgel kamen v Marijino sliko na oltarju. Policija ga je aretirala ter ugotovila, da se piše Jurij Schimelmayer. Aretovanec je rekel, da je brez posla in brez kruha. Zato je izvršil dejanje, da bi prišel v zapor, kjer ne bo saj poginil od lakote. Marijina slika je vredna 30.000 kron, škode na njej je pa 500 kرون.

Vrabci in ameriška žetev. Ameriški listi se bavijo sedaj s povsem nenavadnim problemom, namreč o koristi in škodi vrabcev. Eni so za popolno uničenje vrabcev, drugi naglašajo pa njihovo veliko korist za poljedelstvo. K tem poslednjim pripada tudi neki dr. Henshaw v New-Jorku, ki računa, da toliko prezirani in ozloglašeni vrabci rešavajo Združenim državam vsaj en odstotek žetve. Ker je leta 1906. znašala vrednost ameriške žitne žetve 17.500 milijonov frankov, so vrabci rešili državljanom množino prirode v vrednosti 175 mil. frankov.

Pogrenil se v zemljo. Iz Mostov na Češkem poročajo od 13. t. m.: V pre-

Velika zaloga koles**RUDOLF RÖTL**

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon I238.

Zaloga koles: Peugeot, Waffenrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene zmerne.

A. E. G. UNION

ELEKTR. DRUŽBA.

INSTALACIJSKI BUREAU - TRST

Ulica Lazzaretto vecchio št. 37.

Telegr. naslov: SPANNUNG-TRIEST.

TELEFON 14-90.

Električne napeljave vsake vrste.

Velika zaloga električnega materijala

Ulica Lazzaretto vecchio 41.

P. T.

Motociklisti in kolesarji!

V ulici Chioza št. 18 odprla se je NOVA MEHANIČNA DELALNICA za popravljanje motociklov in koles s zalogo raznovrstnih koles in potrebnih.

Pohrana koles in motociklov proti nizki odškodnini.

V nadi, da me počaste gg. kolesarji in motociklisti v obilnem številu, beležim udani

F. TORTELLO.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

ŠIRITE „EDINOST“

Nobena slovenska družina ne bi smela biti brez UŽIGALIC DRUŽBE „SV. CIRILA IN METODIJA!!

Cement - Portland „SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

:: Pisarna :: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Tržaški grafični zavod

Trst, Piazza della Borsa 13. — Telef. 742

Najnatančnejše izdelovanje

pečatov iz kautchouha.

ZALOGA klešč za svinec, utiski v suho, numeratorji.

— Lastna mehanična delavnica. —

CENE JAKO ZMERNE. — Dela izvršena tehnično natančno.

Pisalni stroj

s takoj višno pisavo in decimalnim

∴ tabulatorjem ∴

CONTINENTAL

je znamka, katero rabijo poznavatelji.

GLAVNI ZASTOPNIK

A. E. ROEPER - Trst

ulica Istituto 10,

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd. posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

mogovnem okraju pri Čavšu se je na neki stezi, po kateri je šlo ravno mnogo rudokopov, nakrat odprlo več razpok. Eden rudokopov se je pred očmi svojih tovarišev pogreznil v globočino. Nesreča se je dogodila tako naglo, da se ni čulo niti krika rudokopa, ki ga je požrla zemlja. Tako zapričeta rešilna dela so moralni ustanoviti, ker je bila nevarnost, da se odpro nove razpoke.

Kitajska — zlagateljica živil. Ne le zmrzljeno prašičje meso, ampak tudi druge vrste živil so nedavno temu iz "nebeškega cesarstva" pripelje v London v zmrzljem stanju. Po morju je namreč prišlo iz Kitajske v London 1000 svinj, 80.00 o komadov perutnine, 5600 zajcev, nad 22.000 zabojev jajc, 700 zmrzljih jelenov in poleg tega za poskus 12 zmrzljih volov. Vsi ti produkti so bili ceneji nego isto takovi evropski. Kitajska se torej pripravlja, da oskrbuje evropsko tržišče živežem.

Muha je vsmrta zalo 19-letno hčerko postajenčnika Bele Schlembacha v Kormnu. Med govorjenjem jej je zletela v grlo, od koder je prišla v sapnik. Bila je vsaka pomoč brezvsežna in deklica je po kratkih minutah ležala zadušena v narocijih svojih roditeljev.

Cesarški dvor na potovanju. Težko si je predstavljati, kak ogromni aparat se spravlja v tek, ako cesar kam potuje. S tem niso mišljena potovanja v Budimpešto in Išl, ker se ta potovanja večkrat vršijo in se pri istih že udomačil nekak ceremonijel, ki se ga točno držijo. Tudi so dvorne naprave v kraljivi palači v Budimpešti in v cesarski vili v Išlu tako popolnoma vrejene, da zamore cesar ob vsaki prilik bi v njih. Toda vse drugače je, ako cesar potuje kam drugam. Vzemimo n. pr. predstoječe potovanje cesarjevo v Inomost in Bregenc po vodom stoletnice tirolskih bojev. Ceravno odpojuje cesar tja koncem tega meseca, so dvorniki potovali tja že prve dni julija in so točno pregledali, kaj je na licu mesta in česa manjka. Na podlagi teh poizvedeb določi komisija, kaj je treba vse prirediti v cesarski palači v Inomostu. Velika, na novo slikana dvorana v slogu rokoko, v kateri priredi cesar svečan obed za 250 gostov, je skoraj popolnoma prazna.

Tu je treba v dvorni zalogi pohištva, v Mariahilferstrasse na Dunaju najti primernega pohištva, ki je potem nalože na posebne dvorne vagone ter odpošljeno Inomost. Ko dospejo na lice mesta, so že dekoraterji pripravljeni, da spravijo pohištvo na določeno mesto in priredijo vse potrebno izlasti da priredijo spalno sobo cesarjevo, tako, da je čim bolj podobna njegovi spalni sobi na Dunaju. Med tem izberejo konje in kočije in jih pravočastno spravijo na železnico, da zamorejo z njimi vsaj 14 dni voziti in se konji privadijo novi oklici. Na to se razni resorti pripravljajo na pot. Kuhinjski urad napolni trdne kovčega s kledami, krožniki in drugo obedno pripravo, ki je pripravljena v shrambi za srebro, pripravi se čase, steklenice in porcelan.

Shramba za perilo pripravi ducate namiznih prtok, stotine servijet, rjuh, blazin, odej, itd. Kuharji so se odpeljali v Inomost, da pregledajo kuhinje in zahtevajo tudi zabojev polnih kuhinjske posode, ki jo smatrajo potrebno za prireditev enega edinega cesarskega kosila. Kuhinjski urad mora ugotoviti, kake jestvine je morati v mestu, kamor vodi potovanje in cesar ni možno morati. Te reči je treba naročiti od zunaj, da dospejo točno zaželenjene dne. Iz dvorne kleti odpošljeno razna vina in buteljke. Kurirna služba se uredi v vseh podobnostih. Ceremonijelni oddelek mora potovati polnoštevilno in dospeti na lice mesta teden dni prej nego dvor. Najzadnje okrase vrtnarji sobane in slavnostno dvorano; v to svrhu pripeljejo v topolatpeciranih vagonih palme, praprotnice in druge cvetoče rastline, in potem ko so okrasili sobane, odicijo še veliko obedno mizo. Posebni oddelek tvorijo darovi, ki se jih v imenu cesarjevem razdeljuje po vodom potovanja: etui za smodke in smodčice, broše, ure, zapestnice in tudi tobačnice, ter fotografije v bogatih okvirjih. Šest tednov komaj zadostuje za priprave takega cesarskega potovanja in vsi udeleženci morajo pri tem pridno delati.

Ustanovljenje madjarskih kolonij na Sedmograškem. Kakor doznavajo romunski listi iz najverodostojnega vira, izdelal je ogrski minister za notranje stvari načrt, po katerem se v čisto romunskih krajih Sedmograške uredijo madjarske kolonije in sicer na državne stroške. Ministrski svet je ta načrt odobril in odredil potrebne svote iz državnega proračuna. — Kaj da želijo Madjari doseči s tem umetnim ustvarjanjem madjarskih kolonij, ni teško uganiti. Gre za to, da se razbije celota Romunov in da se umetnim načinom z naseljevanjem Madjarov oslabi položaj romunskega elementa. Vsa akcija se izvede povsem na tihu, nakupljenih je celo že več velikih posestev, kjer se nasele Madjari, a bržkone bo tudi tu trd oreh za madjarske zobe.

Strašen umor soproga. V Berolinu je te dni umobolni trgovec Julij Körting na železniški postaji v Friedrichsstrasse potisnil svojo ženo na tračnico, v hipu, ko je zavozil v kolodvor neki vlak. Nesrečnico je stroj takoj usmrtil. Körting se je dal aretrirati, ne da bi se bil branil. Izjavil je, da je izvršil ta čin, ker se je bal, da ga spravijo v norišnico. Körting je prispeval šele v petek z Dunaja v Berlin, ter je iskal s svojo soprogo stanovanje. Izgube pri trgovini so ga spravile ob pamet.

Telefoniranje na 2000 milij. Londonski list "Daily Mail" poroča o sijajnih vseh telefoniranja, ki so se dosegli izumom Švedskega inžinirja Egnerja. Egner je s pomočjo svojega tovariša Holmströma izumil posebne naprave, s katerimi se da telefonirati na zelo velike daljave. Omenjena Šveda sta napravila dve postaji — jedno New-Jork — Čikago, križnata 2000 milij in drugo Beffalo — Čikago, ki je še dalja. Funkcijoniranje aparatorov med temi dvemi razdalji se je prav dobro obneslo. "Daily Mail" dostavlja, da je s tem poskusom rešen problem telefona med Berlinom in Londonom.

Razpis natečaja.

Razpisuje se natečaj za dobavo živilnih potrebščin za upravo c. k. kaznilnic v Primorju (Koper in Gradišče) za leto 1910.

Pokriti se mora tudi potrebščina goriva in ogrevajočega materijala.

Vrsto in količino predmetov, ki se morajo dobaviti, razvidijo interesovane osebe lahko na tem c. kr. višjem državnem pravdništvu, iz pogojev, ki stope zanimancem na razpolago.

Pismene ponudbe, opremljene s kolicem 1 krone, morajo biti odpravljene z morebitnimi uzorci na ono kaznilnico, na katero se nanaša dobava dotednih predmetov.

Ponudbe morajo biti lastnoročno podpisane in označiti predmet dobave; priložiti se jim mora dobavne pogoje.

Zapečateni omoti morajo nositi naslov:

"Ponudba, nanašajoča se na razpis natečaja dd. 18. avgusta 1909 št. 26189".

Rok za vlaganje ponudb zapade o-poludne 4. septembra 1909.

Od c. kr. Višjege Držav. pravdništva

TRST, dne 18. avgusta 1909.

Za one, ki naročajo oglase
Oglase (Inserate) treba naslovljati ne na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno Edinost, ne na "Narodni Dom" in ne na "Hotel Balkan" v Trstu, ampak edino na "Inseratni oddelek" našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nikakoga opravila.

Io naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE št. 17

Filialke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge.

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lasta za to pripravljena suha skladista.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.

Točna in solidna posrežba.

ANTON SKERL

mehanik, zaposleni izvedene.

TRST, Carlo Goldoni 4 trg št. II

Zastopnik tovarne koles in motokoles "Puch"

Napovedana in saloga električnih avtomobilov, motorov, sonofotor, in funagrofov. Zaloge pribor za vožnjo pri vožnji.

Lastna delavnica za popravljajo avto, strojev, koles, motokoles in

Velika zaloga pripadkov po tovar. enost.

TELEFON št. 1784.

GOSTILNA

„All' antica Pompei“

TRST

Piazza Carlo Goldoni 4

Ulica Giosule Carducci 5

Izvrstna kuhinja tajanska in nemška. Pristno vino.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obča kakor šenkoli vrste oglasev sprejme "Inseratni oddelek" v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnandstrešje, Isto. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. popoldne. Po noči se vprejemo v "Tiskarni Edinost".

ZALOGA PIVA

STEINFELD

in tovarne

Bratov Reininghaus

in iz meščanske tovarne

„Pilsner Urquel“

v Plznu

• • • v sodčkah kakor tudi v buteljkah. • • •

ZALOGA

Mattonijeva Giesshübler

vedno svežo kisla voda pri

ANTONIO DEJAK, junior

TRST, via degli Artisti 9 in II.

TELEFON 505.

PRODAJALNICA PLETENIN

Simon Jssmann

z lastno tovarno metel in krtač nudi največjo in bogato izberbo obloženih in neobloženih popularnih kovčev, ročnih kovčev, navadnih krščev, stojal, krščev za perilo in papir, kakor tudi vsakovrstnih otroških vozičkov najnovejšega izdelka.

Zaloge vsakovrstnih krtač metel, omel in šterej

po najzmernejših cenah.

Prodajalnica na drobno TRST, ulica Poste 2. Zaloge ulica Macchiavelli 28 in Tovarna v ulici Commerciale.

Hočete se prepričati?

običite velika skladische

Marije ud. Salariini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izdelkov oblik za otroke. Povrnički, močne jope, koturi in ramni paletot. Oblike za dom in delo. Delavške oblike. Tirolski loden. Nepremočljivi plački (prišni angleški). Specjaliteta: blago tu in inozemskih tovar. Izdelovaljajo se oblike po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in dr.

se je preselilo na Corso št. 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb.

in prodajalnico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic

perle, porcelana itd. itd.

: Velika zaloga :

voščenih sveč.

Prodajna na deb. in drobno.

**Odhajanje in prihajanje vlakov
C. k. državne železnice.**

Izvleček iz voznega reda, veljaven od 1. maja 1909.

(Časi za prihod, oziroma odhod so zaznani v srednjeevropskem času.)

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)

- 5.55 0 Herpelje—(Kanfanar-Rovinj)—Pula (Direkt voz I. in II. razreda)
- 7.08 0 Herpelje—Divača—(Gorica—Ljubljana—Dunaj j. ž.)
- 7.52 0 Herpelje—Pula (Direkt voz I. in II. raz.)
- 4.20 0 Herpelje—(Kanfanar-Rovinj)—Pula (Divača—Gorica—Dunaj j. ž.) (Direkt voz I. in II. raz.)
- 8.10 0 Herpelje (poten brzovlak) Pula (Direkt voz I. in II. raz.)—Divača—Ljubljana—Dunaj

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:

- 2.15 0 Ricmanje—Boršt—Draga—Herpelje

Trst—Buje—Poreč.

- 6.10 M Koper—Buje—Poreč in medpostaj.

9.20 M le do Buj.

- 3.10 M Koper—Buje—Poreč in medpostaj.

7.10 M Koper in medpostaje (le do Buj).

Trst—Gorica—Jesenice—Celovec—Dunaj—Draždane Berlin—Monakovo

- 5.50 0 do Gorice (Prvačina—Ajdovščina).
- 7.48 B Gorica (Prvačina—Ajdovščina) Jesenice, Beljak (Direkt voz I. in II. raz.) Celovec, Dunaj j. ž. (Dirk. voz I. in II. raz.) Linec, Praga (Direkt voz I. II. in III. razreda) Draždane, Berlino.

- 8.48 0 Gorica—Jesenice—Ljubljana—Beljak—Franzenfeste—Bolcan—Gries—Inomost—Monakovo—Celovec—Solnograd—Dunaj (zahodni kol.)

- 1.00 0 Gorica—Jesenice—Celovec.

- 2.55 0 Gorica (Prvačina—Ajdovščina) Jesenice—Trbiž—Ljubljana—Celovec.

- 3.37 Gorica—Jesenice—Ljubljana—Beljak—Franzenfeste—Bolcan—Gries—Inomost—Monakovo—Celovec—Linec—Dunaj (čez Ljubno, 5.—B. Gorica—Trbiž—Dunaj).

- 7.20 0 Gorica in (medpostaje).

- 8.45 0 Gorica—Jesenice—Trbiž—Beljak, Celovec, Linec, Praga (dirk. voz I. in II. razr.) Dunaj—Monakovo—Draždane—Berlino.

- 10.35 0 Gorica—Jesenice (čez Podrožnico v Beljak. (Dirk. voz I. in II. raz.) Inomost—Monakovo)

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:

- 2.35 0 Gorica (in medpostaje).

Prihod v Trst.

Pula—(Rovinj)—Trst.

- 7.59 0 Iz Herpelj (in medpostaj).

- 9.42 0 iz Pule (direkt voz I. in II. razr.) Rovinja, —Herpelje (Jesenic in Gorice),

- 3.33 0 iz Pule (k. g.) Dunaj—Ljubljane, Divača—Herpelj in medpostaj.

- 7.00 0 iz Pule (k. g.) (Rovinja) iz Dunaja—Ljubljane—Divača—Herpelj in medpostaj.

- 10.26 0 iz Pule, (oseben vlak) (Rovinja) z zvezom brzovlak iz Dunaja—Ljubljane j. ž. Divača—Herpelj.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:

- 9.27 0 iz Herpelj in medpostaj.

Poreč—Buje—Trst.

- 8.10 0 iz Bui, Kopra in medpostaj.

- 7.40 M iz Poreča, Bui, Kopra in medpostaj.

- 5.10 M iz Bui in medpostaj.

- 9.45 M iz Poreča, Bui, Kopra in medpostaj.

Monakovo—Praga—Celovec—Jesenice—Gorica—Trst

- .45 iz Dunaja—Solnograda—Celovca—Monakova direk. voz I. in II. razr.) Inomosta Boleana, Beljaka (k. g.), Ljubljane, Jesenice—Gorice.

- 7.30 0 iz Gorice (Ajdovščina) in medpostaj.

- 8.44 B iz Berolina—Draždane—Praga—Linec—Dunaj—Celovca—Beljaka—Jesenice—Gorice (in Ajdovščine).

- 10.10 0 iz Jesenice in medpostaj.

- 11.07 B iz Dunaja—Ljubljane in medpostaj.

- 2.10 0 iz Celovca—Trbiž—Ljubljane—Gorice—(Ajdovščine) Berlina—Draždane—Praga—Dunaj.

- 6.50 0 iz Celovca—Monakova—Inomosta—Bolcan—Gries—Beljaka—Ljubljane—Jesenice—Gorice.

- 7.56 B iz Berolina, Draždane, Praga, (direkt voz I. II. in III. razr.) Linec, Dunaj j. ž. (dirk. voz I. II. razr.) Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorice drž. žel. Ajdovščine

- 11.10 0 iz Celovca—Trbiž—Ljubljane.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:

- 9.16 0 iz Gorice in medpostaj.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

V Italijo preko Cervinjana in Benetki.

- 5.48 B preko Cervinjana v Benetke, Rim, Milana Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.

- 9.00 0 preko Kormina v Videm in dalje.

- 12.10 0 preko Cervinjana v Benetke—Milan (se zvezo na Videm in Čedad).

- 6.50 B preko Cervinjana v Benetke, Milan, Rim (se zvezo na Videm).

V Italijo preko Kormina in Videm.

- 8.23 B preko Nabrež. v Kormin, Videm, Milan, Rim.

- 9.00 0 v Kormin (se zvezo na Cervinjan in Ajdovščino), Videm, Benetke.

- 4.07 0 v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm, Milan itd.

- 8.00 B v Kormin in Italijo.

- 9.15 0 v Kormin (se zvezo Cervinjan).

Do Gorice—Kormina—Cervinjana.

- 12.20 0 do Gorice, preko Nabrežine (se zvezo v Ajdovščino).

- 4.00 0 do Kormina preko Bivja.

- 5.05 B do Kormina (se zvezo na Cervinjan).

Trst—Ljubljana—Dunaj (Reka—Zagreb—Budimpešta Ostende).

- 7.55 B v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešta.

- 9.55 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

- 1.24 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb)

- 6.00 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.

- 8.35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.

- 8.30 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

- 11.30 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

O nedeljah in praznikih: do 2.45 Kormina: 3.55 do Nabrežine.

Prihod iz Trsta.

Iz Italije preko Cervinjana in Kormina.

- 7.42 O iz Kormina in Cervinjana preko Bivja.

- 8.45 B iz Kormina preko Nabrežine.

- 0.40 B iz Kormina (zveza z Ajdovščino) in iz Cervinjana.

- 1.26 O iz Kormina preko Nabrežine.

- 2.40 O iz Italije preko Cervinjana.

- 4.30 O iz Kormina (zveza z Ajdovščino) in iz Cervinjana.

- 7.07 O iz Cervinjana.

- 7.46 O iz Kormina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežine.

- 8.35 B iz Kormina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežine.

- 11.00 O iz Kormina in B iz Cervinjana.

Iz Dunaja (Ostende in Londona) Ljubljane, Zagreba Budimpešte in Reke.

- 6.15 O iz Dunaja, Budimpešte.

- 6.30 B iz Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.

- 9.25 B iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.

- 10.25 B iz Dunaja, Ljubljane in Reke.

- 2.05 O iz Celja, Ljubljane (in Zagreb-Reka).

- 5.35 O iz Dunaja (iz Zagreba).

- 9.05 O iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.

O p a z e : Debele številke značijo popoludne

O = Osebni vlak in B = Brzovlak.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.

O p a z e : Debele številke značijo popoludne

O = Osebni vlak in B = Brzovlak.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.

O p a z e : Debele številke značijo popoludne

O = Osebni vlak in B = Brzovlak.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.

O p a z e : Debele številke značijo popoludne

O = Osebni vlak in B = Brzovlak.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.

O p a z e : Debele številke značijo popoludne

O = Osebni vlak in B = Brzovlak.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Nabrežine; 11.50 iz Kormina.